

som Bevis for Brugbarhed. Men hvorfor overhovedet gaa hen andre Steder og søge Forbilleder? Saae vi ikke en naturlig Opfordring til at se os om i vor egen Historie og deraf udbrage en Lære for Fremtiden. Svad ubrettede saaledes Landeværnet i 1807? Den bedste Hær, vi maaste nogenstinde have haft, var de 11,000 Mand, der stod i 1848 ved Slesvig og vare i Stand til Raaffedag at kjæmpe mod en dobbelt Overmagt. Det var en lille Kjerne, men ikke Militis, og af den vorede gradvis Hæren, efterhaanden som vi fik uddannet det fornødne Befalingspersonale og derved Midlet til at oprette nye Afdelinger, og det var denne Fremgangsmaade, vi skylde Frederits, Sted og Frederiksstad: Men da vi i 1864 gik til Udfoldelsen af en stor Hær, hvor vi vel havde Mandstabs nok, men savnede det fornødne Befalingspersonale, vendte Forholdet sig. Opnaaede vi end en enkelt Daad, som ethvert Land kan være stolt af, nemlig Dybbøllstillingsens Forsvar, saa kunde Resultatet dog kun endes med Ulykke, og hvorfor? Svaret gives bedst ved at se paa det, som er Hovedtingen, nemlig Forskjellen mellem en Militis og en staaende Hær. Og hvad er da Militisystemets Særkende: En saa lang Tjenestetid som muligt for den enkelte Mand, en saa kort Tjenestetid under Fanen som muligt og det mindst mulige Antal af faste Befalingsmænd. Men i det sidste Punkt ligger netop Ulykken; thi jo mere man indskrænker Tallet af Befalingsmænd, det vil sige virkelige Befalingsmænd, som leve og aande for Hæren, og hvis eneste Kald er at tjene i Hæren, desto mere vrækker man sit Forsvar. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) sagde, at vi kunde ikke have en Hær efter europæisk Mønster, med Fesninger og deslige, saa vil jeg dog henvise til 1864 og minde om, at det netop var gennem en svag Befæstning paa Dybbøll, at vi dog vare i Stand til at opstille noget Forsvar. Jeg ønsker ved at se tilbage paa Fortiden ikke at kaste Skyld paa Nogen; thi man kan godt tale om Erfaringer, uden derfor at behøve at gjøre det, og navnlig vil jeg værge mig imod, at man siden fra den anden Side indvender imod mig: Ja, den Gang var det ikke os, der raadede, den Gang vare vi ikke i Flexal; men, idet jeg tager denne Reservation, skal jeg minde om, at havde Rigsraadet, som den Gang sad inde med Myndigheden, bevilget de 14 Millioner, der blev forlangt til Dannevirkes, Dybbølls og Fredericias Befæstning istedetfor at bevilge 1,400,000 Rdl., saa havde maaste mange Forhold været anderledes, end de nu ere. Ja, mine Herrer, Forskjellen i det, vi burde have, og det, vi fik, mellem en permanent Befæstning og en Felt-Befæstning, er udtrykt ved Forskjellen mellem 14 Millioner Rdl. og 1,400,000 Rdl., og jeg spørger Enhver: Er man ikke, at der havde været Mulighed for, at

nem stærke Befæstningsanlæg havde været en alvorlig Hindring for Tjenden at overvinde, eller: Selv om Krigen var kommen, tror man da ikke, at Forholdene vilde være bleve anderledes, naar Konferencen i London havde truffet os under saadanne Vilkaar, at Dannebrog havde valet fra Dybbølls Standser og Fredericias Bold? Jeg tror det. Og spørge vi med dette for Sie, hvad det kommer an paa ved Ordningen af Forsvarsspørgsmaalet, saa er Svaret: Det kommer an paa, om vi ville betale den fornødne Assurancepræmie. Ja eller Nei; men svare vi Ja, gælder det ogsaa om ikke at sætte Præmien til det mindst mulige Minimum, thi hvad vi kunde have sparet gennem mange lykkelige Fredsaaar, kunne vi tage i en enkelt Krig i uendelig kort Tid og Mere til. Jo Mindre vi ville give, desto mindre ere vi assurede. Vi kunne naturligtvis ikke vente at faae skabt et Forsvar, der er fuldt betryggende, derom er der ingen Tvivl; men jo alvorligere Hindringer for Tjenden vi skabe, desto mere ere vi garanterede for, at en Tjende ikke uden tvungende Nødvendighed vil angribe os. — Vender jeg mig nu til Bevillingen paa § 22, haaber jeg at kunne finde Leilighed til at gjøre opmærksom paa nogle Forhold, som vist ville interessere det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds i Betragtning af det „Sør“, hvormed paa afbyrd mig. Men forinden jeg gaar ind paa Enkeltighederne, skal jeg tillade mig at fremsætte en almindelig Bemærkning. Hærløven af 1867 er jo i en vis Forstand ikke nogen Lov, men et Reglement, hvor man har gjort sig Umage for gennem den yderste Detail at træffe Bestemmelser for alt Muligt. Følgen deraf har været, at man har bundet Hænderne paa Administrationen paa en saadan Maade, at den staaer magtesløs overfor Mangler, som den under andre Forhold kunde afhjælpe. Det er vor Hovedulykke, og naar vi derfor tale om Mangler, saa er det en Misforstaaelse, naar dette fra anden Side sættes i Forbindelse med de finansielle Bevillinger, som om alle Mangler kunne afhjælpes gennem Penge. Jeg skal gjerne erkende, at med Hensyn til Bevillingen paa § 22 har man aldrig været karrig, og at vi ikke kunne forlange Mere til Hæren; men jeg kan kun gjentage, hvad jeg oftere har tilladt mig at sige: Det kommer ikke an paa den Sum, som gives, men det kommer an paa dens forstaaelige Anvendelse, og jeg tror, at hvis Bevillingen anvendtes paa en anden Maade, saa ville vi indenfor dens Grændser kunne faae et tilfredsstillende Herved. Naar jeg derefter skal gaa over til Enkeltighederne, saa er der kun en Side, som jeg skal tillade mig at gjøre til Gjenstand for min Betragtning, og det, fordi det er den, der har den største Betydning. Den angaar det, der er Organisations Kjerne i enhver Hær, nemlig Maaden hvorpaa man tilveiebringer Befalingspersonalet. Hvor delte Meninger vi end kunne have om, hvilken